

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 17/2021
20.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Р. Хрватска, чији је пуномоћник Марко Пекић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5038/20 од 03.09.2020. године, у седници већа одржаној 20.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5038/20 од 03.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 3244/19 од 20.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких и душевних болова услед повреде права личности, мучења, нечовечног и понижавајућег поступања исплати укупан износ од 6.480.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 30.000,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5038/20 од 03.09.2020. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 3244/19 од 20.05.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се тужилац позива у ревизији и то да другостепени суд није дао могућност тужиоцу да се изјасни о чињеничним наводима у тужби, односно да расправља пред судом и буде саслушан на главној расправи, у складу са чланом 277. став 2. ЗПП, односно путем конференцијске везе. Главна расправа је одржана пред првостепеним судом, а другостепени суд је у седници већа одлучио о жалби тужиоца, ценећи при том и наводе тужиоца да му првостепени суд није омогућио да расправља пред судом, односно да буде саслушан путем конференцијске везе, и исте оценио као неосноване.

Тужилац, држављанин Републике Хрватске, лишен је слободе дана 18.11.1991. године од тадашње ЈНА и пребачен у Сремску Митровицу, у затвор где је, према својим тврдњама, био изложен тортури и понижаван. Размењен је дана 22.05.1992. године. Признат му је статус ратног војног инвалида VI групе са 60% оштећења организма, болује од псоријазе и хроничног ПСТП-а, као последице заробљеништва, због чега је био хоспитализован.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право – одредбу члана 376. ЗОО, када су закључили да је потраживање тужиоца застарело.

Разлози ревизије да су нижестепени судови погрешно применили материјално право нису основани.

Правилно су судови приликом оцене приговора застарелости потраживања тужиоца које је предмет тужбеног захтева у овој парници, применили одредбу члана 376. Закона о облигационим односима којим је прописано да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за 3 године од када је оштећеник дознао за штету и лице које је штету учинило, а да у сваком случају ово потраживање застарева за 5 година од кад је штета настала.

Супротно наводима ревизије, да је штета коју тужилац тражи постављеним тужбеним захтевом настала као последица извршења кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва, па самим тим да ни накнада штете у конкретном случају не може да застари имајући у виду да кривично гоњење за наведено кривично дело не застарева, нема места примени рока застарелости из члана 377. Закона о облигационим односима.

Рок застарелости потраживања накнаде штете из члана 377. ЗОО, који се везује за застарелост кривичног гоњења може се применити само ако је кривично дело утврђено у кривичном поступку, ако је кривични поступак обустављен или се није могао покренути зато што је окривљени умро или ако постоје друге околности које искључују кривично гоњење и одговорност окривљеног. У конкретном случају, тужилац коме је признато својство ратног војног инвалида није доказао да је штета коју је евентуално претрпео последица одређеног кривичног дела, утврђеног правоснажном пресудом којом је одређено лице оглашено кривим за то кривично дело,

нити да су постојале околности због којих је кривични поступак обустављен или се није могао покренути.

Овај суд није ценио наводе тужиоца из поднеска предат Врховном касационом суду дана 28. јула 2021. године, обзиром да је исти поднет неблаговремено.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**